

FIFA moet transferregels aanpassen na uitspraak Hof van Justitie in zaak-Diarra

In een prejudicieel arrest van 4 oktober 2024 heeft het Hof van Justitie van de EU geoordeeld dat bepaalde FIFA-regels inzake voetbaltransfers strijdig zijn met het vrij verkeer van werknemers en het mededingingsrecht. Het hof van beroep Bergen moet de overwegingen van het Hof van Justitie nu toepassen op de concrete feiten van de zaak. De FIFA zal de betrokken regels aanpassen, maar het is momenteel nog onduidelijk hoe die nieuwe transferregels er zullen uitzien en hoe verregaand de wijzigingen zullen zijn.

ze beoordeling over te laten aan de verwijzende rechter, maar laat weinig tot geen beoordelingsmarge voor het hof van beroep Bergen.

Eerst bevestigt het Hof dat de betrokken regels kunnen bijdragen tot het bereiken van een legitieme doelstelling van algemeen belang, namelijk het creëren van een bepaalde stabiliteit in de samenstelling van voetbalclubs, met het oog op de bescherming van de regelmatigheid en het goede verloop van competities waaraan die clubs deelnemen.

clubs) spelers aan te werven die bij een andere club onder contract liggen. Die mogelijkheid is een belangrijk element in de concurrentie tussen voetbalclubs, en het verbod daartoe komt neer op het sluiten van niet-afwervingsovereenkomsten (*no poach* overeenkomsten) die leiden tot een kunstmatige verdeling van de markt.

Een interessante overweging daarbij is dat de klassieke mechanismen van het arbeidsrecht, zoals het recht van een club op compensatie in geval van contractbreuk door een speler, volgens het Hof volstaan om ervoor te zorgen dat een speler op langere termijn bij een club blijft. Evenzeer zouden deze mechanismen volgens het Hof volstaan om de normale werking van de transferregels te waarborgen, die clubs toelaten om spelers aan te werven bij het einde van hun contract of voordien in geval van een akkoord tussen de betrokken clubs.

Het Hof besluit dat elk van de aangevochten regels een doelbeperking vormt, zodat het niet noodzakelijk is de gevolgen ervan te onderzoeken. Tot slot herbevestigt het Hof dat doelbeperkingen niet buiten het verbod op mededingingsbeperkende overeenkomsten kunnen vallen op basis van de Meca-Medina test, en laat het duidelijk blijken dat een individuele vrijstelling op grond van artikel 101, lid 3 VWEU zeer onwaarschijnlijk is.

WAT NU?

Het lijdt weinig tot geen twijfel dat het hof van beroep Bergen de onrechtmatigheid van de betrokken FIFA-regels zal bevestigen, maar ook over de gevorderde schadevergoeding moet het hof van beroep nog oordelen.

De zaak-Diarra zou andere spelers kunnen inspireren om eveneens een schadevergoeding te eisen van de FIFA en/of clubs die de geviseerde FIFA-regels gebruiken om hun spelers te behouden. We denken daarbij in eerste instantie aan spelers die net als Diarra verwikkeld zijn (geweest) in een contractueel geschil, maar eventueel ook aan 'gewone' spelers die onder contract liggen en onder de huidige regels niet van club kunnen veranderen zonder toestemming van hun huidige club.

Wat het transfersysteem betreft, is het afwachten in welke mate de FIFA zijn reglementen zal (moeten) aanpassen. Als de nieuwe regels meer ruimte laten voor spelers om hun contract eenzijdig te beëindigen en/of voor clubs om spelers onder contract eenzijdig aan te werven, zullen de transferbedragen in het voetbal vermoedelijk (aanzienlijk) dalen. Voor clubs die traditioneel teren op inkomsten uit de koop en verkoop van spelers, zoals zowat alle clubs in België, zou dit een ferme financiële tegenvaller kunnen zijn. Het correct aanpassen van de reglementen is geen eenvoudige opgave voor de FIFA, zeker omdat de (on)rechtmatigheid van de nieuwe regels in grote mate zal afhangen van hun evenredigheid, wat een zeer feitelijke beoordeling vereist. Hierdoor is het uiteindelijke oordeel van een rechtbank moeilijk te voorspellen. Het is dan ook weinig verrassend dat de FIFA al heeft aangekondigd een globale discussie met *key stakeholders* te zullen starten over de noodzakelijke wijzigingen. Om een influx aan rechtszaken over de nieuwe regels te vermijden, lijkt het inderdaad aangewezen om zo veel als mogelijk actoren te betrekken.

Echter zullen de nieuwe regels in elk geval nauwkeurig worden geanalyseerd, rekening houdende met de vele interessante overwegingen in het arrest van 4 oktober 2024.

Benjamin Magnus is advocaat.

HvJ, C-650/22, 4 oktober 2024

<http://curia.europa.eu>

Het opzienbarend arrest van het Hof van Justitie in de zaak-Diarra vloeit voort uit een geschil tussen de Russische club Lokomotiv Moskou en de Franse voetballer Lassana Diarra.

Benjamin Magnus

Het opzienbarend arrest van het Hof van Justitie in de zaak-Diarra (C-650/22) vloeit voort uit een geschil tussen de Russische club Lokomotiv Moskou en de Franse voetballer Lassana Diarra. Het geschil ontstaat in de zomer van 2014 wanneer de club het contract met Diarra eenzijdig beëindigt wegens beweerde contractbreuk. De club vordert een schadevergoeding van 20 miljoen euro voor het aangewezen FIFA-orgaan, maar Diarra verweert zich en vordert op zijn beurt een schadevergoeding van Lokomotiv Moskou.

In parallel met deze procedure zoekt Diarra een nieuwe voetbalclub om zijn carrière verder te zetten. De Belgische voetbalclub Sporting Charleroi is geïnteresseerd, maar haakt uiteindelijk af uit schrik voor de mogelijke gevolgen van Diarra's geschil met Lokomotiv Moskou op grond van de toepasselijke FIFA-regels.

In december 2015 dagvaardt Diarra de FIFA en de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) voor de ondernemingsrechtbank Henegouwen, afdeling Charleroi. Hij stelt dat de betrokken FIFA-regels in strijd zijn met het EU-recht en eist een schadevergoeding van zes miljoen euro. De zaak komt in hoger beroep voor het hof van beroep Bergen, dat prejudiciële vragen stelt aan het Hof van Justitie over de correcte interpretatie en toepassing van het EU-recht. De prejudiciële vragen hebben betrekking op de FIFA-regels inzake transfers zoals opgenomen in de *Regulations on the Status and Transfers of Players* (RSTP). Meer specifiek gaat het over drie regels die gelden wanneer een professionele voetballer zijn contract met een

club verbreekt zonder gerechtvaardigde reden: - de nieuwe club die de speler in dienst neemt, is samen met de speler hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de schadevergoeding verschuldigd aan de oude club;

- als de nieuwe club de speler aantrekt tijdens een 'beschermde periode' (een periode van twee of drie jaren of seizoenen, naargelang het geval) krijgt de nieuwe club een tijdelijk verbod om nieuwe spelers te registreren, tenzij de nieuwe club aantoonbaar dat het de speler niet heeft aangezet tot verbreking van zijn contract;

- zolang er tussen de speler en zijn oude club een geschil loopt over de verbreking van het contract, kan de speler niet worden geregistreerd door de nieuwe club en dus niet deelnemen aan competitiewedstrijden.

Het Hof werd gevraagd of deze regels een inbreuk vormen op het vrij verkeer van werknemers (artikel 45 VWEU) en/of het verbod op mededingingsbeperkende afspraken (artikel 101 VWEU).

GEEN VRIJ VERKEER WERKNEMER

Het Hof komt vrij snel tot het besluit dat de drie regels het vrij verkeer van werknemers belemmeren. Dit in essentie omdat zij potentiële nieuwe clubs ontmoedigen om spelers aan te trekken die hun contract zonder gerechtvaardigde reden hebben verbroken en die spelers verhinderen om hun beroep in een andere EU-lidstaat uit te oefenen.

Het Hof onderzoekt vervolgens of de regels als nog toelaatbaar zijn omdat ze een legitieme doelstelling van algemeen belang nastreven en evenredig zijn. Dat laatste betekent dat zij geschikt zijn en niet verder gaan dan wat nodig is om die doelstelling te bereiken. Het Hof zegt de

Vervolgens stelt het Hof echter vast dat de regels niet evenredig (lijken te) zijn. Op dit vlak is het Hof zeer kritisch. Zo oordeelt het dat de vergoeding verschuldigd aan de oude club op onvoorzienbare en oncontroleerbare wijze wordt berekend en voornamelijk lijkt te dienen om de financiële belangen van de clubs te beschermen. Even kritisch is het Hof over het feit dat verschillende sancties worden toegepast zonder mogelijkheid tot matiging of beoordeling van de concrete feitelijke situatie.

Het Hof laat zo duidelijk blijken dat het van oordeel is dat de aangevochten regels niet evenredig zijn, en bijgevolg strijdig zijn met het vrij verkeer van werknemers.

STRIJDIG MET MEDEDINGINGSRECHT

De mededingingsrechtelijke analyse is niet baanbrekend maar wel interessant omdat het Hof gekende principes toepast op de voorliggende feiten, met als resultaat meerdere interessante overwegingen over de rechtmatigheid van het transfersysteem.

Het Hof bevestigt eerst dat het gaat om een besluit van een ondernemersvereniging (de FIFA) en onderzoekt vervolgens het mededingingsbeperkend doel van de regels. Daarbij erkent het Hof, in lijn met zijn overwegingen over het vrij verkeer van werknemers, dat een vereniging zoals de FIFA regels kan uitvaardigen om een correct en eerlijk verloop van competities te proberen garanderen én sancties kan opleggen om die regels te doen naleven.

Maar tegelijk stelt het Hof zeer duidelijk dat dit de FIFA geen vrijgeleide geeft om clubs algemeen en permanent de mogelijkheid te ontnemen om eenzijdig (dus zonder akkoord tussen